

Innviðaráðuneyti

Ísafirði 5. desember 2022.

Umsögn Samráðsgátt; frumvarp til laga um uppbyggingu og rekstur flugvalla og þjónustu við flugumferð Mál nr. 238/2022 Birt: 28.11.2022

Stjórn Fjórðungssambands Vestfirðinga fjallaði um efni frumvarpsins á fundi sínum 5. desember 2022 og samþykkti eftirfarandi umsögn.

Tekið er undir ákvæði frumvarpsins um að sett verði varaflugvallargjald sem tryggi öryggi millilandaflugs með uppbyggingu og rekstur varaflugvalla.

Þeir varaflugvellir sem hér um ræðir eru Egilsstaðaflugvöllur og Akureyrarflugvöllur sem eru samtímis hluti af grunnneti innanlandsflugvalla. Varaflugvallargjald mun því að öllum líkindum draga verulega úr þörf á framlagi af fjárlögum hvað varðar þessa flugvelli og er beint til reksturs, viðhalds og uppbygginga innanlandsflugvalla. Minnt er á, að framlög til innanlandsflugvalla voru stórlega skert í kjölfar efnahagshruns 2008 og hafa ekki verið leiðrétt nema að hluta. Þess er því vænst að þar með komi til aukið framlag af fjárlögum til uppbyggingar og viðhalds annarra innanlandsflugvalla og skilgreindra lendingastaða, auk ríkrar þarfa á bættri flugleiðsögn við þá flugvelli. Ef ekki, þá mun varaflugvallargjald leiða til mismunar farþega sem nýta aðra innanlandsflugvelli, því í dag uppfylla Akureyrarflugvöllur og Egilsstaðaflugvöllur kröfur sem varaflugvellir fyrir innanlandsflug.

Hér er svo vikið að 2. gr frumvarpsins varðandi tilgreind markmið þess.

Gerð er athugasemd að í almennum markmiðum frumvarpsins er sleppt tilvísun í markmið samgönguáætlunar um jákvæða byggðapróun. Markmið samgönguáætlunar eru fimm auk undirmarkmiða, þetta eru markmið um greiðar, hagkvæmar, öruggar, umhverfislega sjálfbæra samgöngur og um jákvæða byggðapróun.

Það er mat FV að nauðsyn sé að tilgreina markmið um jákvæða byggðapróun í þessu frumvarpi til að gæta samræmis við sömu markmið stjórnvalda sem sett eru í Samgönguáætlun og í Byggðaáætlun. Benda má á að unnið er með öflugum hætti að bættum búsetuskilyrðum með verkefninu Loftbrú og eins með framlögum til að mæta ferðakostnaði vegna þjónustusóknar í heilbrigðis og velferðarúrræði.

Varaflugvallargjald leiðir til hækkunar á flugfargjöldum innanlands og vinnur því gegn framangreindum verkefnum og markmiðum um jákvæða byggðapróun. Til að mæta þessum ágalla leggur FV til að framlög til Loftbrúar verði hækkuð til að mæta álagningu varaflugvallargjalds, eins verði tryggt að mæta sambærilegri hækkun fargjalda í stuðningi stjórnvalda til þjónustuþega heilbrigðis og velferðarkerfis sem sækja þurfa miðlæga þjónustu ríkisins á höfuðborgarsvæði. Með þessum hætti er komið á móts við þessa hækkun án þess að raska skuldbindingum Íslands varandi EES samninginn sem tilgreindar eru í inngangi að skýringum með einstaka lagagreinum.

Í c lið 2. gr og skýringum frumvarpsins með þeirri grein, er lögð áhersla að flugvallkerfið sé tengt með öruggum og hagkvæmum hætti við almenningssamgöngur á landi tekur FV undir að verulegur misbrestur er á því í dag svo sem á Keflavíkurflugvelli. Lagt til að tilgreint sé hér sé einnig, að ákvæðið eigi við alla áætlunarflugvelli landsins en ekki einungis millilandaflugvelli, væri það þá í takt við ákvæði d lið 2. gr ákvæði að fylgja beri stefnumörkun stjórnvalda eins og hún birtist í flugstefnu og samgönguáætlun á hverjum tíma. Vísa má hér til undirmarkmiðs samgönguáætlunar um almenningssamgöngur, þar sem segir; „Samþætt almenningssamgöngukerfi á landi, í lofti og á sjó stuðli að jákvæðri byggðaþróun og styrki vinnu- og skólasóknarsvæði.“

Fjórðungssamband Vestfirðinga áskilur sér síðan rétt að koma að nýju um efni þessa frumvarps á síðari stigum.

f.h. Fjórðungssambands Vestfirðinga

Aðalsteinn Óskarsson, sviðsstjóri byggðaþróunar